

**แนวทางปฏิบัติสำหรับโครงการทางหลวงหรือถนนตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง
ที่ตัดผ่านพื้นที่ที่ตั้งอยู่ใกล้โบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์
ในระยะมากกว่า ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร**

๑. ขั้นตอนการกำหนดแนวทางเลือกโครงการ

๑.๑ ให้เจ้าของโครงการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ในระยะมากกว่า ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร จากกึ่งกลางแนวเส้นทางโครงการ และประสานกรมศิลปากรในการตรวจสอบข้อมูล

๑.๒ การกำหนดแนวทางเลือกแนวเส้นทางโครงการ ให้เจ้าของโครงการพิจารณาหลีกเลี่ยงเส้นทางโครงการที่พบโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ในแนวเส้นทางโครงการ หรือในระยะมากกว่า ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร จากกึ่งกลางแนวเส้นทางโครงการ เป็นอันดับแรก หรือให้แนวเส้นทางโครงการห่างจากโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ให้มากที่สุด

๑.๓ หากพบว่าแนวเส้นทางโครงการ และ/หรือพื้นที่ก่อสร้างโครงการอาจพบโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ให้เจ้าของโครงการตรวจสอบและประสานงานกับกรมศิลปากรเพื่อหาวิธีรูปแบบการก่อสร้างที่เหมาะสมก่อนดำเนินการต่อไป

๒. มาตรการระยะเตรียมการและระยะก่อสร้าง สำหรับโครงการทางหลวงหรือถนนตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง ที่ตัดผ่านพื้นที่ที่ตั้งอยู่ใกล้โบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ในระยะมากกว่า ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร

๒.๑ เจ้าของโครงการต้องแจ้งกรมศิลปากรหรือสำนักศิลปากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ทราบล่วงหน้าก่อนมีการก่อสร้างโครงการอย่างน้อย ๑ เดือน เพื่อแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการและการทำงานในช่วงก่อสร้างโครงการ

๒.๒ ให้เจ้าของโครงการดำเนินการประสานกรมศิลปากรเพื่อบันทึกข้อมูลและถ่ายภาพโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ในระยะมากกว่า ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร จากกึ่งกลางแนวเส้นทางโครงการ ไว้เป็นข้อมูลพื้นฐานหรือหลักฐานก่อนมีกิจกรรมการก่อสร้างโครงการ เพื่อใช้ตรวจสอบในกรณีมีข้อร้องเรียน

๒.๓ ในระหว่างดำเนินการก่อสร้างหากพบหลักฐานโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ในพื้นที่บริเวณแนวเขตเส้นทางโครงการจะต้องหยุดดำเนินงานชั่วคราว และเจ้าของโครงการต้องแจ้งกรมศิลปากรหรือสำนักศิลปากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบเพื่อทราบโดยทันทีเพื่อทำการตรวจสอบต่อไป พร้อมทั้งจัดให้มีนักโบราณคดีประจำโครงการ ในช่วงที่มีการก่อสร้างบริเวณที่พบหลักฐานโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์

๒.๔ ในระหว่างดำเนินการก่อสร้างหากพบว่าเกิดความเสียหายต่อโบราณสถาน แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ โดยพิสูจน์ได้ว่ามีสาเหตุมาจากกิจกรรมของโครงการ เจ้าของโครงการต้องแจ้งกรมศิลปากรหรือสำนักศิลปากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ พร้อมนำเข้าคณะกรรมการร่วมกำกับการดำเนินการระหว่างเจ้าของโครงการและกรมศิลปากร เพื่อตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นและหาแนวทางการแก้ไขผลกระทบดังกล่าวโดยเร็ว

๒.๕ ให้เจ้าของโครงการพิจารณาการใช้เทคนิควิธีการก่อสร้างที่มีผลกระทบน้อยที่สุด เช่น การใช้เสาเข็มเจาะแทนเข็มตอก การขุดคูแห้ง เพื่อลดผลกระทบด้านแรงสั่นสะเทือน เป็นต้น

๒.๖ ให้พิจารณาออกแบบองค์ประกอบของโครงการและจัดภูมิสถาปัตยกรรมที่สอดคล้องกับสภาพสิ่งแวดล้อมปัจจุบันและพื้นที่โดยรอบ และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบด้านสุนทรียภาพ ทัศนียภาพ และการท่องเที่ยว

๒.๗ ให้เจ้าของโครงการกำหนดตำแหน่งที่ตั้งสำนักงานควบคุมงานก่อสร้าง และบ้านพักคนงานก่อสร้าง โดยห้ามรุกล้ำเข้าไปในบริเวณโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์โดยเด็ดขาด

๒.๘ ให้เจ้าของโครงการหลีกเลี่ยงการนำดินหรือวัสดุก่อสร้างจากเนินดิน แหล่งดิน หรือแหล่งวัสดุก่อสร้าง ที่อยู่ใกล้เคียงหรือคาดว่าจะเป็โบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์มาใช้ปรับพื้นผิวทาง

๒.๙ ให้เจ้าของโครงการควบคุมน้ำหนัก ความเร็ว และการขนส่งวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างโครงการให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด และต้องตรวจสอบสภาพพื้นผิวจราจร เช่น ความขรุขระ รอยต่อบนผิวถนน ความไม่สม่ำเสมอของผิวจราจร ในกรณีที่มีการชำรุดเสียหายให้ดำเนินการซ่อมแซมเพื่อลดแรงกระแทกระหว่างล้อยานพาหนะกับผิวถนน ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความสั่นสะเทือนต่อโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์

๒.๑๐ เมื่อดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จ ให้เจ้าของโครงการดำเนินการปรับปรุงสภาพพื้นที่ก่อสร้างให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยและให้อยู่ในสภาพดี

๒.๑๑ ให้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมการก่อสร้างของโครงการ เพื่อให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และให้มีผลกระทบต่อชุมชนน้อยที่สุด

๓. มาตรการระยะดำเนินการและบำรุงรักษา สำหรับโครงการทางหลวงหรือถนนตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง ที่ตัดผ่านพื้นที่ที่ตั้งอยู่ใกล้โบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ในระยะมากกว่า ๕๐๐ - ๑,๐๐๐ เมตร

๓.๑ ให้เจ้าของโครงการดูแล ตรวจสอบ และซ่อมบำรุงแนวเส้นทางโครงการที่พาดผ่านถนนทางเข้าโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ให้อยู่ในสภาพที่สามารถใช้งานได้สะดวกและปลอดภัย หากพบว่าการชำรุดเสียหายให้ดำเนินการซ่อมแซม เพื่อลดแรงกระแทกระหว่างล้อยานพาหนะกับผิวถนน ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดความสั่นสะเทือนต่อโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์

๓.๒ กรณีที่พบว่าเกิดความเสียหายต่อโบราณสถาน แหล่งโบราณคดี แหล่งประวัติศาสตร์ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ โดยพิสูจน์ได้ว่ามีสาเหตุมาจากกิจกรรมการดำเนินการและบำรุงรักษาของโครงการเจ้าของโครงการต้องแจ้งกรมศิลปากรหรือสำนักศิลปากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ พร้อมนำเข้าคณะกรรมการร่วมกำกับการดำเนินการระหว่างเจ้าของโครงการและกรมศิลปากร เพื่อตรวจสอบผลกระทบที่เกิดขึ้นและหาแนวทางการแก้ไขผลกระทบดังกล่าวโดยเร็ว

๓.๓ ให้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกิจกรรมการดำเนินการและบำรุงรักษาของโครงการ เพื่อให้คุณภาพสิ่งแวดล้อมในด้านต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด และให้มีผลกระทบต่อชุมชนน้อยที่สุด